HØRINGSDOKUMENT

Nr 9/2019

Forslag til endring i økodesignforskriften

Krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter

Ingvill Sjøvold Nilsen, Erlend Sandnes

Høringsdokument nr 9-2019

Forslag til endring i økodesignforskriften

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Christine Birkeland
Forfattere: Ingvill Sjøvold Nilsen og Erlend Sandnes

Trykk: NVEs hustrykkeri
Forsidefoto: Simon Oldani/NVE
ISBN: 978-82-410-1918-0
ISSN: 1501-2840

Sammendrag: EU har vedtatt en økodesignforordning som stiller nye krav til tjenere og datalagringsprodukter. NVE foreslår nå at forordningen gjøres til norsk forskrift ved henvisning i økodesignforskriften. Høringsfristen er 26.09.2019. NVE tar sikte på å vedta endringsforskriften så raskt som mulig etter at høringen er gjennomført, forutsatt at EU-forordningen blir tatt inn i EØS-avtalen.

Emneord: Miljøvennlig utforming, økodesign, tjenere, datalagringsprodukter.

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Epost: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Juni, 2019

Innhold

Forord **2**

1 Bakgrunnen for forslaget **3**

1.1 Økodesignkravene skal ivareta ulike hensyn 3

1.2 Prosessen i EU 3

1.3 EØS-relevans og gjennomføring i norsk rett 3

2 Nærmere om forordningen og forslaget **4**

2.1 Hvilke produkt som omfattes av forordningen 4

2.2 Hvilke krav som følger av forordningen 5

2.2.1 Energieffektivitet 5

2.2.2 Materialeffektivitet 5

2.2.3 Produktopplysninger 5

2.2.4 Andre krav 5

2.3 Forslag til forskriftsendring 6

3 Økonomiske og administrative konsekvenser **6**

4 Utkast til forskriftstekst **6**

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sender med dette på høring forslag til endring i økodesignforskriften (forskrift 23. februar 2011 nr. 190 om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter). Forslaget går ut på å gjennomføre forordning (EU) 2019/424 av 15. mars 2019[1] i norsk rett. Forordningen stiller krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter. Samtidig endrer forordningen den eksisterende økodesignforordningen for datamaskiner og datatjenere.

Forordningen stiller økodesignkrav blant annet mht. energieffektivitet, materialeffektivitet og produktinformasjon. Kravene beskrives nærmere i dette høringsdokumentet.

Vi ber om at eventuelle kommentarer til forslaget sendes NVE innen **26.09.2019**.

Vi oppfordrer alle til å sende høringsuttalelse elektronisk til nve@nve.no.
Høringssvar kan også sendes per post til Norges vassdrags- og energidirektorat, Postboks 5091 Majorstua, 0301 OSLO. Svaret merkes med referansenummer 201906788.

Etter høringsfristens utløp vil NVE vurdere de innkomne høringsuttalelser og på bakgrunn av disse vedta endringsforskriften for økodesignforskriften for produkter.

Oslo, juni 2019

Kjetil Lund
vassdrags- og energidirektør

Anne Vera Skrivarhaug
direktør

[1] Kommisjonsforordning (EU) 2019/424 av 15. mars 2019 om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og om endring av kommisjonsforordning (EU) nr. 617/2013.

1 Bakgrunnen for forslaget

1.1 Økodesignkravene skal ivareta ulike hensyn

Økodesignkrav er ett av virkemidlene EU-kommisjonen har tatt i bruk for å nå vedtatte mål mht. energieffektivisering, reduserte klimagassutslipp og økt fornybarandel. Hensynet til sirkulærøkonomi gjør seg også i økende grad gjeldende i EUs økodesignregelverk. Regulering av økodesignkrav på EU-nivå skal videre sikre et velfungerende marked.

1.2 Prosessen i EU

Økodesignkrav gis for nærmere bestemte produktgrupper i forordninger gitt med hjemmel i økodesigndirektiv II (2009/125/EF). Forordningene blir vedtatt i EU etter grundige utredninger, hvor alle interessenter og nasjonale myndigheter kan komme med innspill.

Når det gjelder økodesignkrav til tjenere og datalagringsprodukter, ble dette tatt inn som en del av EU-kommisjonens arbeidsplan for 2012-2014. En forberedende studie[2] ble gjennomført i 2014 og 2015 med tanke på å analysere tekniske, miljømessige og økonomiske aspekter ved tjenere og datalagringsprodukter typisk til kommersiell anvendelse. Små- og mellomstore bedrifter ble konsultert særskilt. Det ble utarbeidet en konsekvensanalyse i 2017, og avholdt møte i samrådsforum. Det ble også avholdt en åpen høring fra 10. juli til 23. oktober 2017.

EU-Kommisjonen antar at trender som «tingenes internett», automatisering og skylagring, vil øke behovet for datakraft og datalagringskapasitet betydelig[3]. Den antatt største miljømessige innvirkningen av tjenere og datalagringsprodukt, er energibruken i bruksfasen. På bakgrunn av undersøkelsene som er gjort, har Kommisjonen anslått en årlig energibesparelse som følge av forordningen på 9 TWh på EU-nivå innen 2030. Dette er sammenlignet med hva energibruken vil være om ingenting blir gjort.

Et utkast til forordning var på høring i 2018. Endelig forordning (kommisjonsforordning (EU) 2019/424) ble vedtatt 15. mars 2019 og publisert i Den europeiske unions tidende (EU Official Journal) 18. mars 2019.

1.3 EØS-relevans og gjennomføring i norsk rett

Forordningen er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen. Økodesignforordninger vil normalt være EØS-relevant. Forutsatt at forordningen tas inn i EØS-avtalen uten tilpasningstekst, vil Norge være forpliktet til å gjennomføre den i norsk rett ord for ord. Det er derfor begrenset rom for endringer i forslaget. NVE har underveis i regelverksutformingen i EU hatt høringer av arbeidsdokumentene, og norske aktører har derfor hatt mulighet til å gjøre seg kjent med forslagene og til å gi innspill.

Økodesignforordninger som tas inn i EØS-avtalen gjennomføres i norsk rett ved at det henvises til vedlegget i EØS-avtalen i økodesignforskriften[4]. Økodesignforskriften er

[2] Studien omhandlet også nettverksutstyr, men disse ble ikke tatt med videre i denne forordningen.
[3] Se nærmere arbeidsdokument fra Kommisjonen, dokumentnr. 52019SC0106
[4] Forskrift 23. februar 2011 nr. 190 om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter

hjemlet i produktkontrolloven (lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester). Forskriftskompetansen etter produktkontrolloven er på det aktuelle området delegert til NVE.

2 Nærmere om forordningen og forslaget

2.1 Hvilke produkt som omfattes av forordningen

Hvilke produkter som omfattes av Kommisjonsforordning (EU) 2019/424, følger av forordningens artikkel 1.

Produkter omfattet av forordningen

- Tjenere.
- Datalagringsprodukter.

Forordningen får <u>ikke</u> anvendelse på følgende produkter

- Tjenere beregnet på integrerte programmer.
- Tjenere klassifisert som småskalatjenere i samsvar med forordning (EU) nr. 617/2013.
- Tjenere med flere enn fire prosessorsokler.
- Enfunksjonstjenere.
- Store tjenere.
- Feilsikre tjenere.
- Nettverkstjenere.
- Små datalagringsprodukter.
- Store datalagringsprodukter.

Begrepene over er nærmere definert i artikkel 2 i forordningen. Ytterligere veiledning mht. hvilke produkter som er ment omfattet, følger av arbeidsdokument fra Kommisjonen, dokumentnr. 52019SC0106.

Det vil typisk være tjenere og datalagringsprodukter brukt av næringsdrivende og forvaltningen som omfattes, og ikke produkt til hjemmebruk, ettersom disse vil være for små til å omfattes.

2.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Kommisjonsforordning (EU) 2019/424 stiller både energieffektivitetskrav, materialeffektivitetskrav og krav til produktopplysninger. Det stilles også enkelte andre krav. Kravene fremgår av vedlegg II til forordningen.

2.2.1 Energieffektivitet

Forordningen stiller minstekrav til strømforsyningsenhetens (PSU) effektivitet og effektfaktor. Disse kravene har virkning fra 1. mars 2020, men skjerpes fra 1. januar 2023.

For tjenere med én eller to prosessorsokler stiller forordningen krav om at effektbehovet i inaktiv tilstand ikke skal overstige en viss verdi, etter en nærmere angitt beregningsmetode. Det oppstilles også krav til visse tjeneres effektivitet i aktiv tilstand. Kravene har virkning fra 1. mars 2020.

2.2.2 Materialeffektivitet

Som følge av økt fokus på sirkulærøkonomi, stiller forordningen en del krav som skal legge til rette for reparasjon og ombruk (for på denne måte å forlenge produktenes levetid). Fra 1. mars 2020 skal produsentene sikre at metoder for sammenføying, festing eller forsegling ikke er til hinder for demontering for reparasjon eller ombruk av åtte angitte komponenter, for eksempel hovedkort, minne og prosessor. Fra samme dato skal det gjøres tilgjengelig en funksjon for sikker datasletting for sletting av data i alle produktets datalagringsenheter.

Fra 1. mars 2021 skal den siste tilgjengelige utgaven av fastvaren gjøres tilgjengelig vederlagsfritt eller til en rimelig, gjennomsiktig og ikke-diskriminerende kostnad, fra to år etter at det første produktet av en bestemt produktmodell er brakt i omsetning, i en periode på minst åtte år etter at det siste produktet av en bestemt produktmodell er brakt i omsetning. Det er også krav om at den siste tilgjengelige sikkerhetsoppdateringen skal gjøres tilgjengelig vederlagsfritt.

2.2.3 Produktopplysninger

Forordning (EU) 2019/424 stiller omfattende krav til produktopplysninger både for tjenere og datalagringsprodukt. Det er krav til produktopplysninger i bruksanvisninger og på åpne hjemmesider.

Produsenter, deres representanter og importører plikter også å gjøre visse opplysninger tilgjengelige vederlagsfritt for tredjeparter som arbeider med vedlikehold, reparasjon, ombruk, gjenvinning og oppgradering. Dette er opplysninger om innhold (vekt i gram) av bestemte kritiske råmaterialer (kobolt og neodymium) og hvordan man ved demontering kan få tilgang til bestemte komponenter, hvilke festeteknikker som er benyttet og hvilke verktøy som trengs til demonteringen.

Det skal også gis opplysninger i teknisk dokumentasjon med tanke på samsvarsvurdering.

Krav til produktinformasjon har virkningsdato 1. mars 2020.

2.2.4 Andre krav

I tillegg til kravene over, vil den som er ansvarlig for produktet være forpliktet til å gjennomføre en dokumenterbar samsvarsvurdering, utarbeide en samsvarserklæring med

et nærmere angitt innhold (den skal bl.a. vise til forordning (EU) 2019/424), og sørge for at produktet er CE-merket.

2.3 Forslag til forskriftsendring

NVE foreslår å gjennomføre forordningen i norsk rett ved en henvisning til forordningen i økodesignforskriften kapittel 3 som en ny § 37.

Paragrafnummeret kan bli endret hvis andre økodesignforordninger blir tatt inn i EØS-avtalen før den aktuelle. Henvisningen til riktig vedleggsnummer i EØS-avtalen vil bli tilføyd etter at forordningen er tatt inn i EØS-avtalen.

Etter endringen som følger av forordning (EU) 2019/424, vil forordning (EU) 617/2013 ikke lenger inneholde bestemmelser om datatjenere. NVE foreslår på bakgrunn av dette å endre økodesignforskriften § 27, slik at bestemmelsen ikke inneholder ordet «datatjenere». NVE foreslår også å si uttrykkelig at forordning (EU) 617/2013 er endret av forordning (EU) 2019/424.

Forslag til forskriftstekst følger av punkt 4 nedenfor.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

I EU har Kommisjonen anslått at forordningen vil innebære energieffektivisering tilsvarende 9 TWh årlig innen 2030, sammenlignet med antatt energibruk hvis ingenting gjøres. Det er ikke gjort tilsvarende beregninger for Norge. NVE kan ikke se at det er spesielle forhold ved Norge som skulle tilsi at en gjennomføring av forordningen ikke skulle medføre energieffektivisering også her.

For produsenter kan en gjennomføring av forordningen kunne medføre noen omstillingskostnader og økte produksjonskostnader. For næringslivet ellers vil dette kunne medføre noe dyrere produkter ved innkjøp, men produktene skal være billigere i driftsfasen ved at de minst energieffektive produktene ikke vil være å få tak i. Videre vil produktenes levetid kunne forlenges. Gjennomføring av forordningen vil gjøre det enklere å drive virksomhet innen reparatør- og gjenvinningsbransjen.

Gjennomføringen av det stadig økende antall forordninger under økodesigndirektivet vil ha økonomiske og administrative konsekvenser for offentlige myndigheter i Norge grunnet nye forpliktelser forbundet med tilsyn og informasjon om regelverk (indirekte utgifter).

Forslaget antas ellers ikke å ha nevneverdige provenymessige konsekvenser, eller spesielle konsekvenser for statlig, fylkeskommunal eller kommunal forvaltning.

4 Utkast til forskriftstekst

Forslag til forskrift om endring i forskrift om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter (økodesignforskriften)

§ 27 skal lyde:

§ 27. *Datamaskiner*

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26j (forordning (EU) nr. 617/2013, som endret ved forordning (EU) 2016/2282 *og forordning (EU) 2019/424*) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF når det gjelder krav til miljøvennlig utforming av datamaskiner og datatjenere gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 37 skal lyde:

§ 37. *Tjenere og datalagringsprodukter*

EØS-avtalen vedlegg IV nr. xx (forordning (EU) 2019/424) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og om endring av kommisjonsforordning (EU) nr. 617/2013, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

MIDDELTHUNSGATE 29
POSTBOKS 5091 MAJORSTUEN
0301 OSLO
TELEFON: (+47) 22 95 95 95

www.nve.no